

HRVATSKI SABOR
Zastupnik Marin Miletić (MOST)
Zagreb, 23. studenoga 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Amandmani na Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o državnim službenicima, s Konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, prvo i drugo čitanje, P.Z. br. 411

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora na Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o državnim službenicima, s Konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, prvo i drugo čitanje, P.Z. br. 411 podnosim sljedeće

AMANDMANE

I. Na članak 1.

U članku 1. dodanom članku 61.b iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Korisnik mirovine koji nema položen državni stručni ispit ili pravosudni ispit ne može se primiti u državnu službu.

(4) Korisnik mirovine koji je primljen u državnu službu sukladno stavku 1. ovoga članka ne može se rasporediti na radno mjesto rukovodećeg državnog službenika te se na tog državnog službenika obvezno primjenjuju odredbe ovoga Zakona o probnom radu državnih službenika koji se primaju u izvanrednom postupku prijma u državnu službu.“

OBRAZLOŽENJE

Imajući u vidu proklamirane ciljeve Prijedloga zakona, tj. da se njime omogućiti zapošljavanje iskusnih državnih službenika koji su prethodno umirovljeni, ovim se amandmanom unaprjeđuje predložena odredba dodanog članka 61.b tako da se onemogućuje prijam u državnu službu osoba koje su korisnici mirovine, a koje nemaju položen državni stručni ispit. Sve to pod pretpostavkom da osobe koje su korisnici mirovina i koje su u visokoj dobi, a tijekom cijelog radnog vijeka nisu položile državni stručni ispit, izvjesno nemaju nikakvog iskustva u radu u sustavu državne uprave.

Nadalje, dodanim stavkom 4. propisuje se obvezni probni rad za korisnike mirovina primljene u državnu službu i to u trajanju od tri mjeseca kako bi njihovi nadređeni službenici imali priliku objektivno procijeniti njihove radne kapacitete.

Zaključno, amandmanom se predlaže apsolutna zabrana prijma korisnika mirovine na radna mjesta rukovodećih državnih službenika imajući u vidu da se te osobe primaju u državnu službu najviše na pola radnog vremena te da bi njihov raspored na rukovodeća radna mjesta imao izrazito nepovoljan utjecaj na motiviranost za rad ostalih službenika koji su u redovnom radnom odnosu u državnoj službi.

II. Na članak 2.

Članak 2. mijenja se i glasi:

„U članku 137. stavku 1. iza riječi: „mirovinskog staža“ briše se zarez, a riječi: „osim ako se čelnik tijela i državni službenik drukčije ne dogovore, vodeći računa o potrebama službe“ zamjenjuju se riječima: „ili, ako državni službenik prethodno to zatraži, posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj su ostvareni ti uvjeti“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 3. ovoga članka, vodeći računa o potrebama službe, državnog službenika može se zadržati u državnoj službi, u punom ili nepunom radnom vremenu, ali ne duže od dana navršetka 67 godina života. Državni službenik koji se zadržava u državnoj službi sukladno odredbi ovoga stavka ne može se zadržati, rasporediti ili naknadno premjestiti na radno mjesto rukovodećeg državnog službenika niti se tog državnog službenika može ovlastiti za obavljanje poslova radnog mjesta rukovodećeg državnog službenika.“.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3., 4. i 5. koji glase:

„(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka čelnik tijela će, ako procijeni da postoje potrebe službe, najranije šest mjeseci, a najkasnije tri mjeseca prije nastupa uvjeta iz stavka 1. točke 3. ovoga članka državnom službeniku dostaviti pisani prijedlog sporazuma o nastavku državne službe na određeno vrijeme s obrazloženjem potreba službe.

(4) Prijedlog sporazuma iz stavka 3. ovoga članka obvezno sadrži i naznaku roka za koji će se donijeti rješenje o nastavku državne službe te naznaku radnog mjesta na koje se državni službenik raspoređuje. Ako državni službenik prihvati sporazum u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga sporazuma, čelnik tijela donosi rješenje o nastavku državne službe sukladno sklopljenom sporazumu.

(5) Sporazum koji je sklopljen protivno odredbama stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka je ništetan, a rješenje koje je doneseno na temelju ništetnog sporazuma ili protivno valjanom sporazumu je ništavo.“.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 6. i 7.“.

OBRAZLOŽENJE

Ovim se amandmanom na pravno pouzdan i izvjestan način uređuje mogućnost zadržavanja državnih službenika kojima bi u suprotnom državna služba prestala *ex lege* prema odredbi članka 137. stavka 1. točke 3. Zakona o državnim službenicima.

Predloženim amandmanom afirmira se, i to *in favorem* državnog službenika, jedno od općih pravila o prestanku državne službe najčešće kad službenik navrší 65 godina života i najmanje 15 godina mirovinskog staža ili istekom te kalendarske godine. Također, predloženim amandmanom preciznije se uređuje iznimka od tog pravila uzimajući u obzir navedene ciljeve Prijedloga zakona pri čemu se propisuju jasna pravila sporazumijevanja o nastavku državne službe (rokovi za dostavu prijedloga sporazuma, prekluzivni rok od 30 dana za očitovanje službenika te oblik i obvezni sastojci prijedloga sporazuma koji uključuju i izričito obrazloženje o postojanju potreba službe što je osnovna pretpostavka transparentnosti) te određena ograničenja u vidu zabrane zadržavanja državnih službenika na radnim mjestima rukovodećih državnih službenika.

Naime, odredba članka 2. Prijedloga zakona, kada bi bila prihvaćena u tekstu kako ju je predložila Vlada Republike Hrvatske, stvorila bi potencijalnu situaciju da se čak i na najvišim i najodgovornijim rukovodećim službeničkim radnim mjestima (primjerice, ravnatelj uprave, glavni tajnik ili načelnik sektora i sl.) zadržavaju službenici koji mogu raditi i u nepunom radnom vremenu što bi zasigurno negativno utjecalo na rad podređenih službenika i učinkovitost ustrojstvenih jedinica kojima rukovode.

Također, amandman se predlaže uzimajući u obzir da postoji određeni rizik kako bi zadržavanje službenika na radnim mjestima od kojih neka imaju karakter *top managementa* u državnoj upravi općenito negativno utjecalo na motivaciju i ambicije mlađih službenika koji su se godinama kroz obrazovanje i praksu pripremali preuzeti odgovornost na tim radnim mjestima, a izvjesno je i kako bi raširena praksa zadržavanja rukovodećih službenika mogla dovesti do opstrukcija u prijenosu znanja unutar službeničke hijerarhije kao i do negativne selekcije, a sve radi stvaranja dojma o potrebi službe za zadržavanjem rukovodećih službenika.

Odredbom novog stavka 5. izrijekom se propisuje da su svi sporazumi o nastavku državne službe koji su sklopljeni protivno kogentnim normama iz stavaka 2., 3. i 4. ništetni i da nemaju pravne učinke kako bi se spriječila eventualna zlouporaba naznačenih zakonskih odredaba, primjerice, preuranjenim prijedlozima za sklapanje sporazuma radi stvaranja dojma o postojanju nekakvih stečenih prava na ostanak u državnoj službi ili sporazumima koji se odnose na radna mjesta na koja je zabranjeno raspoređivati državne službenike koji državnu službu nastavljaju obavljati u režimu zadržavanja u državnoj službi.

Marin Miletić

